

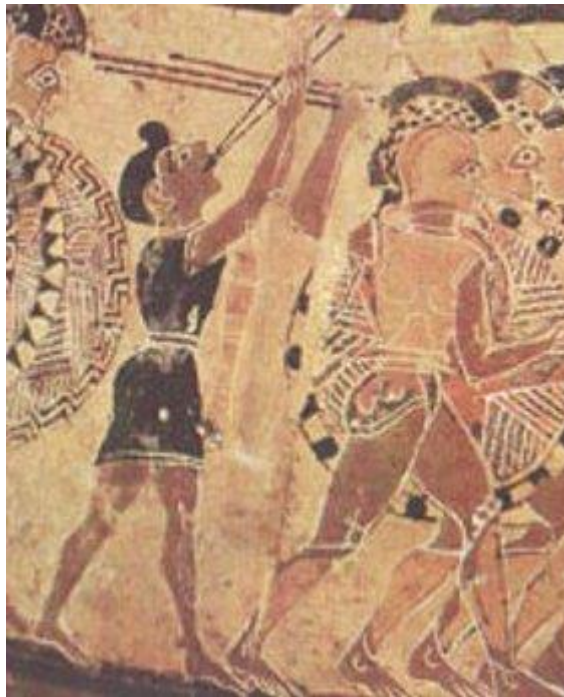
Ξενοφώντας «Ελληνικά»

Βιβλίο 2. Κεφ. 1. & 22-24

Κατάληψη θέσεων από τους αντιπάλους –Το κατασκοπευτικό σχέδιο του Λυσάνδρου

Διδακτικοί στόχοι

- ✓ Να διαφανεί η τακτική του Λυσάνδρου, ο οποίος διαμορφώνει το επιθετικό του σχέδιο αποφεύγοντας τη σύγκρουση και κατασκοπεύοντας τον αντίπαλο.
- ✓ Να κατανοήσουμε ότι από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα η κατασκοπεία είναι το μυστικό όπλο που χρησιμοποιούν τα κράτη για να προωθούν τα συμφέροντά τους, να υποσιδιάπτουν τη στρατηγική του αντιπάλου και να κερδίζουν τον κάθε λογής πόλεμο.
- ✓ Να διαφανεί παράλληλα η βιασύνη και η επιπολαιότητα των Αθηναίων.

Ηρόδωρος ο Μεγαρεύς

Περίφημος σάλπιγκτής της αρχαιότητας, ο οποίος σάλπιζε με 2 σάλπιγγες και αναφέρεται ότι, όταν ο Δημήτριος ο Πολιορκητής πολιορκούσε το Άργος (περίπου το 328 π.Χ.) και οι στρατιώτες του δεν μπορούσαν να μεταφέρουν τις πολιορκητικές μηχανές κοντά στα τείχη (λόγω του βάρους και των ανωμαλιών του εδάφους), ο Ηρόδωρος, σάλπιζοντας με 2 σάλπιγγες ταυτοχρόνως, τους εμπύχωσε σε τέτοιο βαθμό, ώστε να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες και να νικήσουν.

Λίγα πρόσθετα σχόλια στα σχόλια του βιβλίου

Ο ιστορικός στις παραγράφους 22-24 συνεχίζει την αφήγηση σχετικά με τις ενέργειες των δύο αντιπάλων πριν από τη ναυμαχία. Οι κινήσεις τους οριοθετούν το πεδίο της μελλοντικής σύγκρουσης, ανάμεσα στους Αιγός ποταμούς και τη Λάμφακιο, όπου ναυλοχούν οι στόλοι. Η δράση εξελίσσεται σε δύο επίπεδα, αλλά η τακτική των αντιπάλων διαφέρει. Έτσι, είναι εμφανής η πρόθεση των Αθηναίων για άμεση και αποφασιστικής σημασίας εμπλοκή, γιατί είναι βέβαιοι για τη νίκη τους, που θα τους αποζημιώσει για την καταστροφή της Λαμφάκιο, αλλά και θα τερματίσει νικηφόρα γι' αυτούς τον πόλεμο. Αντίθετα, ο Λύσανδρος αποφεύγει προς το παρόν τη σύγκρουση, προνοώντας καταρχήν για την ασφάλεια των πληρωμάτων του με την τοποθέτηση παραβλημάτων στις τριήρεις τους. Έχει επίσης συλλάβει ένα στρατηγικό σχέδιο, που συνίσταται στην κατασκοπία του αντιπάλου, ώστε να συλλέξει χρήσιμες πληροφορίες για τις κινήσεις και τις αδυναμίες του και να τις αξιοποιήσει κατάλληλα. Συμπεραίνουμε λοιπόν, ότι οι Αθηναίοι κινούνται παρορμητικά και με αίσθημα υπεροχής και υπεροψίας, ενώ ο Λύσανδρος νηφάλια, προγραμματισμένα και με ορθολογική εκτίμηση των δεδομένων. Ο λόγος διακρίνεται, πάλι, για τη συντομία και τη σαφήνεια, την εναλλαγή παρατατικού και αορίστου και τη χρήση του μεταβατικού συνδέσμου δέ που συντελεί στη φυσική και αβίαστη ροή της αφήγησης. Γίνεται όμως πιο σύνθετος, αφού οργανώνεται με κύριες και δευτερεύουσες προτάσεις, απαρεμφατικά και μετοχικά σύνολα, που συμπλέκονται δίνοντας μεγαλύτερη συνοχή στα νοήματα και τονίζοντας το βάθος των ενεργειών των αντιπάλων.

Φύλλο εργασίας

1. Ποια θεωρείται πως είναι η κυρίαρχη προσωπικότητα στην ενότητα αυτή και γιατί;
2. Αφού λάβετε υπόψη σας τις ενέργειες των δύο αντιπάλων, να συνθέσετε ένα σύντομο κείμενο στο οποίο να παρουσιάσετε την πολεμική τους τακτική.
3. Ποιο είναι, αναλυτικά, το κατασκοπευτικό σχέδιο του Λυσάνδρου και που αποσκοπεί;
4. Να χαρακτηρίσετε τους Αθηναίους και το Λύσανδρο μέσα από τις ενέργειές τους. Ποια θα ήταν η ενδεδειγμένη αντίδραση των πρώτων στα γεγονότα;

Μηδέν τῆς τύχης, ἀλλὰ πάντα τῆς εὐβουλίας καὶ τῆς προνοίας.

Πλούταρχος ο Βοιωτός

Σημειώσεις Ιωάννας Ρωμανού